

sentit semblant, en efecte, el trobo en castellà antic com *almigal* 'arroyo o fondo inundado' c. l'a. 1300, en *La Gran Conquista de Ultramar* (II, 115rb i vegeu l'edició d'En Cooper.

De l'arrel *mql* (Dozy *Suppl.* II, 605b) d'on ve *maqka* «fond d'un puits» (en certs diccs, clàssics); o és de *nql*, arrel encara més coneguda i potser s'encreuaven en els derivats. Són ben coneguts en tot cas: *minqala* / *manqala* 'escudella, plata'; i també *manqal* 'braser'; en *RMa.* *manqal* «mensa» i *munaqqil* 'detractor' (198). El trasllat de la idea de 'conca, recipient' a les de 'valle o fondo inundado' i 'conducció d'aigües' és natural; i també versemblant el canvi fonètic: des de *minqala* a *Minguella*, i d'altra banda, la pron. *minqāla* amb *ā* velar > *Mingola*. I en tots dos casos des de l'us amb article aràbic *L'Almingala* o *-guella* es passava a *La Mingola*, *Minguella*.

En altres parònims és versemblant (en alguns resta incert que vinguin de derivats del NP *Mingo*). *Menguilla* a Alcalá de Xivert (xxviii, 179.26); com derivat de *Mingo* no s'explicaria un sufix *-illa*: potser aquí tenim el superlatiu islàmic *minqal il-Lāb* com en *Fondeguilla*. Com a cogn., *Minguella* apareix al Vendrell el 1740 i a Manresa i a Barcelona el S. xvii, àrea meridional que crida l'atenció.¹

Per a *Minfaro*, V. *Vinfaro*. *Mingema* adjunt a *Vinfami*, supra.

5) MIPORQUET. Recordo haver-ho oït jo mateix, 1956, cap al Torricó (nota extraviada). J.M. Espinàs en *Viatge per la Llitera* (1990) en recull notes i informacions ben concretes: llogaret situat entre Albelda i el Torricó; devia ser molt petit: passant-hi a la vora no es veu caseriu: de l'església ja no en queda res i, fa 200 anys, estant ja en ruïnes, la imatge de la Mare de Déu del Patrocini va passar a Tamarit.

Crec que és tracta d'un nom aràbic, (*al-qurā*) *l-mābrukā*, pròpiament 'les alqueries beneïdes', part. passiu fem. pl. del verb *brk* 'beneir'; el part. *mabrūk* prenien també el sentit de 'abundant, pròsper' parlant de les collites, i 'profitós' (Boqtor); cf. *mabraka* «beatitudo», *RMa.* També era «solapar» (*PAlc.* 387b2) «croiser une partie sur l'autre»: així en Almakari (Marroc), i «renverser» en glossaris magrebins; de manera que també pogué significar 'alqueries cobertes d'un ràfec' o 'teuladeta' (vegeu tot això en Dozy *Suppl.* I, 770, i Lane, 194 ss.).

En l'aspecte formal, oïnt els repobladors catalans *mebroket* de hoca dels moriscos, ho canviarien en *Miborquet* per ultracorreció de la pronúncia morisca de *bro* com *bor*, i amb *b > p* pel mateix; i, alhora, perquè entengueren 'mil porquets', per tal com, observa Espinàs, s'hi veuen estables de porcs.

6) *Mirabarques* pda. de Pedreguer (xxxiii, 95.5):

paratges on l'aigua cal cercar-la amb pous: de l'àr. *bi'r al-bāraka* 'pou de la benedició'; perquè notem que *bi'r* també significa 'fonteta'.

7) Així m'explico el nom de *La Font dels Miradors* (pron. *-aōrs*) a la Vall de Laguar, te. Fletx: on l'altre inf., més inculte, pron. *dez menaōrs* (153.4). Com que per allà no hi havia cap miranda ni lloc de vista, però sí una font, deu venir de *bi'r ad-dūr* 'la fonteta de les cases', amb resultat oscil·lant (entre *i/e*) de la *i* molt oberta davant *r*, i la *ū* és *ō* davant *r*.

8) *Miramús*, te. Tavernes de Valldigna (xxxI, 172ss.): «Rincón de Miramuz», *IGC* 3°27'x30°0666. Com que és un barranc on neix aigua, deu venir de *bi'r al mûz* 'pouet del ---', on el segon membre pot sortir potser de *mûs* «novacula» (*RMa.* 188), en el sentit figurat de 'tallat, espadat', més aviat que de *maÿs* 'magrana' («milgranatum» *RMa.* 1457), o de NPP com *Mûsa*, *Maÿsim*, *Mubâwiš*, noms de beduïns (Hess 53).

¹ Un *Minguella* que SSiv. s.v. *Cinqueros*, atribueix al *Rept.* de València, no crec que sigui més que un error de còpia per *Maguella*, variant de *Mayella*, mot inconnex. V. article supra.

Míner, V. vol. I, 205 *Minfami*, V. *Min- Mingem*, V. *Min- i Vinfami*

MINGOIXERES, Font de ~

Font del terme de Jou (Pallars Sobirà).

ETIM. NL compost de *mil greixes*, 'mil créixens', és a dir, 'indret on els créixens són molt abundants', amb *lg > ng*, com en *mangrana* (MILLE GRANA) (*DECat.* II, 1023b34-45; 1033a54-b21).¹ J.F.C.

¹ En una cèdula de l'*On.Cat.* datada el 18.IX.1991 En Cor. modifica així l'etimologia que de manera provisional suggeria *DECat.* II, 1036b15-21 considerant aquest NL com a compost pre-català pellarès format amb el basc *min* «amarg» i el català *greixes*.

Mingola, V. *Min- Mingordi*, V. *Ermengol Minguella*, V. *Min-*

MINISTRELLS

Veïnat del municipi d'Anserall i antigament del d'Ars (Alt Urgell), situat a la vall de St. Joan Fumat damunt el riu de Cívis. També s'anomena *St. Joan de Ministrells*.

DOC. ANT: 1162: *Ministrells* (Baraut, *Urgellia* x, 86); *id.* (Valls Tab., *Andorra*, 391): 1163: (Baraut, *Urgellia* x, 98); 1186: *Petri de Soldevila de Ministrells* (Baraut, *id.*, 307); 1356: *Guillelmi de Ministrells* (Valls